

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/184/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817205362
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7817205362.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu: L.. X. B., nar. XX.XX. XXXX, bytom v U., L.. U. XXXX/XX, proti žalovanému: Okresné stavebné bytové družstvo Michalovce, so sídlom v Michalovciach, Plynárenská 1, IČO: 00 172 154, zast. JUDr. Slavomírom Kučmášom, advokátom, so sídlom v Michalovciach, Plynárenská 1, o určenie neplatnosti rozhodnutia žalovaného a o určenie neexistencie povinnosti platiť poplatkov z omeškania, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 12. marca 2019 sp. zn. 4C/11/2017

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 12.3.2019 č.k. 4C/11/2017-416.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 12.3.2019 č.k. 4C/11/2017-416 výrokom I. určil, že žalobca nemá povinnosť platiť žalovanému poplatkov z omeškania z nárokov za obdobie od 26.04. 2004 do 26.04. 2007. Výrokom II. rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Rozhodol tak potom, čo rozsudok zo dňa 11.1.2011 č.k. 4C/10/2007-219 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 1Co/100/2011-246 zo dňa 18. apríla 2012 nadobudol právoplatnosť vo výroku, ktorým súd zamietol žalobu o určenie neplatnosti rozhodnutia žalovaného o účtovaní a vymáhaní poplatku z omeškania vo výške 2,5 promile, resp. pokuty z omeškania za obdobie od 1.1.2003 do zaplatenia.

3. V časti nároku o určenie, že žalobca nemá povinnosť platiť žalovanému poplatkov z omeškania z nárokov za obdobie od 26.4.2004 do 26.4.2007 a vo výroku o trovách konania bol vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie zrušený uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16.12.2015 č.k. 1Co/617/2014-296 a v rozsahu zrušenia vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Predmetom konania po zrušení rozsudku bolo určenie neexistencie povinnosti žalobcu platiť žalovanému poplatkov z omeškania z nárokov za obdobie od 26.4.2004 do 26.7.2007.

5. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že žalovaný vykazuje žalobcovi dlh na nájmomnom aj za obdobie od 26.4.2004 do 26.4.2007, a to spolu aj s poplatkom z omeškania, pričom poplatkov z omeškania účtoval aj v ďalšom období do 31.12.2009 a 31.3.2010.

6. Vychádzajúc z vyššie preukázaných skutočností a z právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v jeho uznesení zo dňa 14.5.2009 č.k. 1Co/112/2008-103, v zmysle ktorého nárok žalobcu, ktorým sa domáha určenia, že nie je povinný platiť poplatok z omeškania, môže pred súdom obstáť, pokiaľ žalobca preukáže, že žalovaný takýto záväzok voči nemu vykazuje, dospel k záveru, že žalobca má naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe, pretože v prípade úspešnosti žaloby by sa žalobca dostal do výhodnejšieho postavenia spočívajúceho v tom, že za vymedzené obdobie by už žalovaný nemohol voči nemu túto sankciu uplatňovať. Vzhľadom na splnenie tejto podmienky procesnej prípustnosti určovacej žaloby v ďalšom sa zaoberal vecou samou a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Vychádzajúc zo zistenia, že žalobca nie je nájomcom bytu, ale jeho vlastníkom, nie je možné vo vzťahu k žalobcovi uplatňovať poplatok z omeškania ako sankciu za omeškanie s plnením peňažného dlhu podľa § 697 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje poplatok z omeškania iba pre prípady, ak nájomca nezaplatí nájomné alebo úhradu za plnenia poskytované s užívaním bytu do 5 dní po jej splatnosti. Žalovaný si preto nedôvodne uplatňuje voči žalobcovi poplatok z omeškania a vzhľadom na to, že žalovaný aj naďalej vykazuje žalobcovi dlh na nájomnom a dlh aj z titulu neuhradenia uvedenej sankcie, je tu reálna hrozba uplatňovania tejto sankcie aj pred súdom. Zo všetkých týchto dôvodov považoval žalobu o určenie, že žalobca nemá povinnosť platiť žalovanému poplatok z omeškania z nárokov za obdobie od 26.4.2004 do 26.4.2007 za dôvodnú, a preto jej vyhovel.

7. O trovách celého konania, teda aj konania o určenie neplatnosti rozhodnutia žalovaného, súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP a vzhľadom na pomerný úspech oboch sporových strán rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Žalobca sa domáhal dvoch nárokov, z ktorých v jednom nároku úspešný bol a v druhom nebol úspešný, a preto pomer úspechu a neúspechu oboch sporových strán bol rovnaký.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že súd žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná mu náhradu trov konania v plnej výške, alternatívne navrhol zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Argumentoval tým, že žalovaný nikdy nevyháňal od žalobcu poplatok z omeškania za obdobie troch rokov pred podaním žaloby v tejto veci (žaloba podaná dňa 26.4.2007 - poznámka odvolacieho súdu). Poukázal na to, že žalobca nepredložil súdu žiaden dôkaz o tom, že žalovaný od neho vymáhal sankčné poplatky, resp. pokutu z omeškania, ako to v konaní tvrdil. Na podaní takejto žaloby preto nemá naliehavý právny záujem a tým nie je splnený základný predpoklad úspešnosti vo veci samej. Vytýkal súdu, že uvedenú skutočnosť nesprávne právne posúdil, čo malo za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci.

9. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe podľa obsahu navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok. Uviedol, že je preňho prekvapujúce, ak žalovaný vyjadruje pochybnosti o ním samým účtovanom sankčnom poplatku, resp. pokuty z omeškania. Týmto podľa jeho názoru mu iba dáva za pravdu, že nemá právny titul na toto účtovanie. Najnovšie mu pritom účtuje zmluvnú pokutu z omeškania. Trval na tom, že nie je členom družstva, a preto nie je povinný platiť poplatok z omeškania.

10. Ďalšie vyjadrenia vo veci neboli podané.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

12. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 16. júna 2020 o 9.40 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené dňa 9. júna 2020 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1 CSP.

14. Žalovaný v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, t.j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

15. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP (do 30.6.2016 s ust. § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

16. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP (do 30.6.2016 z ust. § 133 až 135 O.s.p.).

17. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

18. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

19. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

21. Odvolací súd sa stotožňuje so správnym záverom súdu prvej inštancie o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na tejto určovacej žalobe, ako aj so záverom súdu o dôvodnosti žaloby s poukazom na zistenie, že žalobcovi ako vlastníkovi bytu nevzniká povinnosť platiť poplatok z omeškania, ak neuhrádza včas úhrady za služby spojené s užívaním bytu.

22. Podstatou odvolania žalovaného je spochybňovanie existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na tejto určovacej žalobe s odôvodnením, že žalovaný nikdy nevymáhal od žalobcu poplatok z omeškania za obdobie od 26.4.2004 do 26.4.2007, pričom žalobca nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by žalovaný od neho takéto sankčné poplatky vymáhal.

23. Táto odvolacia námietka žalovaného je nedôvodná s poukazom na listinné dôkazy, ktoré žalobca v konaní predložil a z ktorých nepochybne vyplýva skutočnosť, že žalovaný vymáhal od žalobcu poplatok z omeškania aj z dlžných úhrad za obdobie od 26.4.2004 do 26.4.2007 a aj za ďalšie obdobie až do 31.3.2010.

24. Konkrétne ide o upomienku pre žalobcu zo dňa 21.11.2006 (č.l. 68 spisu), z ktorej vyplýva nedoplatok na nájomnom ku dňu 31.12.2005 vo výške 137.032,- Sk a poplatok z omeškania ku dňu 31.12.2005 146.815,- Sk, informáciu o stave účtu zo dňa 13.1.2006 na č.l. 69 spisu (zrejme má ísť o dátum 13.1.2007 - poznámka odvolacieho súdu), z ktorej vyplýva, že ku dňu 31.12.2006 žalovaný eviduje nedoplatok na

nájomnom 184.649,- Sk (6.122 €) a poplatok z omeškania vo výške 289.123,- Sk (9.589 €), informáciu o stave účtu zo dňa 31.12.2007 na č.l. 100 spisu, z ktorej vyplýva, že žalovaný ku dňu 31.12.2007 eviduje nedoplatok na nájomnom vo výške 244.473,- Sk (8.115 €) a poplatok z omeškania vo výške 475.766,- Sk (15.793 €), informáciu o stave účtu zo dňa 13.1.2006 na č.l. 139 spisu, podľa ktorej žalovaný vykazuje nedoplatok za užívanie bytu a za služby s tým spojené ku dňu 31.12.2005 vo výške 137.032,- Sk a poplatok z omeškania vo výške 146.815,- Sk, odsúhlasenie účtu nájomného na č.l. 139 spisu, v zmysle ktorého žalovaný eviduje ku dňu 31.12.2004 nedoplatok na nájomnom vo výške 96.522,-Sk a na poplatku z omeškania vo výške 86.934,-Sk, informáciu o stave účtu zo dňa 31.12.2009 na č.l. 149 spisu, podľa ktorého žalovaný eviduje nedoplatok na nájomnom ku dňu 31.12.2009 vo výške 11.123,54 € a na poplatku z omeškania vo výške 27.615,39 € a upomienku zo dňa 20.4.2010 na č.l. 150 spisu, v zmysle ktorej ku dňu 31.3.2010 žalovaný eviduje nedoplatok za užívanie bytu a za služby spojené s užívaním bytu vo výške 11.568,47 € a na poplatku z omeškania vo výške 28.625,41 €.

25. Skutočnosti vyplývajúce z týchto listinných dôkazov sú v zhode s vyjadrením právneho zástupcu žalovaného na odvolacom pojednávaní pred Krajským súdom v Košiciach dňa 18.4.2012, kedy zástupca žalovaného uviedol, že žalobca dlhuje žalovanému za celé obdobie okolo 14.000 € na platbách súvisiacich s výkonom správy bytu.

26. Aj keď žalovaný si uplatnil dlh na nájomnom a poplatok z omeškania v súdnom konaní iba za obdobie od 1.1.2001 do 31.12.2003, je zrejme z vyššie uvedených listinných dôkazov, že vykazoval žalobcovi a vyzýval ho na zaplatenie aj poplatku z omeškania v presne určenej výške za žalované obdobie a až do 31.3.2010.

27. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností je správny záver súdu, že žalobca má naliehavý právny záujem na žalobe o určenie, že nie je povinný platiť poplatok z omeškania z nárokov žalovaného za obdobie od 26.4.2004 do 26.4.2007. Týmto vyhovujúcim rozsudkom sa predíde žalobe o plnenie týchto nezákonne uplatňovaných poplatkov z omeškania, a teda pre žalobcu sa vytvorí stav právnej istoty, že žalovaný za dané obdobie si už od žalobcu nemôže uplatňovať či už súdnou cestou alebo mimosúdnou cestou poplatky z omeškania.

28. Pokiaľ ide o záver súdu, že žalobca nie je povinný platiť poplatok z omeškania žalovanému s poukazom na ust. § 697 Obč. zák., tento vyslovil odvolací súd už vo svojom rozsudku zo dňa 18.4.2012 č.k. 1 Co 100/2011-246.

29. V tomto rozsudku odvolací súd uviedol, že poplatok z omeškania ako sankciu za omeškanie s plnením peňažného plnenia možno podľa ust. § 697 Obč. zák. uplatňovať výlučne od nájomcu bytu pri dlhu na nájomnom a na plneniach spojených s užívaním bytu. Žalobca nepochybne nie je nájomcom sporného bytu, ale jeho vlastníkom, a preto voči nemu nemožno uplatňovať túto sankciu. Vzhľadom k tomu, že žalovaný aj naďalej žalobcovi vykazuje dlh aj z titulu neuhradenia uvedenej sankcie, možno konštatovať, že je tu reálna hrozba uplatňovania takejto sankcie aj pred súdom, a preto odvolací súd považuje nárok žalobcu v tejto časti za dôvodný. Výrokom súdu bude totiž žalovaný viazaný v prípade uplatňovania tejto sankcie za obdobie vymedzené v žalobe.

30. Na tomto právnom názore odvolací súd zotrváva a nemá žiaden dôvod ho meniť.

31. Z tohto právneho názoru vychádzal aj súd prvej inštancie a nič na správnosti tohto záveru nemení tá skutočnosť, že vyššie uvedený rozsudok krajského súdu bol následne zrušený uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.4.2014 sp.zn. 6 Cdo 356/2012, keďže k zrušeniu rozsudku krajského súdu došlo z procesných dôvodov. Najvyšší súd vytkol odvolaciemu súdu, že mal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a ak takto nepostupoval, porušil tým zásadu dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania.

32. Dôvodom zrušenia rozsudku odvolacieho súdu teda nebola vecná nesprávnosť záveru v merite veci.

33. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 397 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane výroku o náhrade trov prvoinstančného konania.

34. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnému žalobcovi, preto odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu proti neúspešnému žalovanému. O výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).